

és megerősödve új reménységet nyerjünk, bátorságot a semleges vagy ellenséges világ előtt.

Az Igét, az igehirdetést, a reményt mi, ha akarnánk is, nem tudjuk csak úgy egyszerűen átvenni Istentől, csupán azért, mert erre szakmailag felkészültünk. Az Ige nekünk is *csak* adatik. A textus titka előttünk is csak úgy tárul fel, ha Isten kegyelmez rajtunk, kegyelmesen feltárja előttünk és ajkunkra adja azt – úgy, ahogy kell. Megtanították nekünk: az igehirdetésre való készülésünknek mindig azzal kell kezdődnie, hogy imádkozunk a Lélek segítségéért. De szükségünk van a ti segítségetekre is.

Kérünk tehát, örködjetek éberren felettünk imádságaitokkal és könyörgéseitekkel!”

Adorjáni Zoltán

Hermán Mostert János Isten fegyvereivel az Ige szolgálatában *címmel mutatta be és méltatta a prédikációs kötetet:*³

„Főtiszteletű Professzor Úr és Szeretett Családja!

Nagytiszteletű Lelkipásztor Testvéreim és Kedves Vendégeink!

A dékán úr imént elhangzott tanítása mélyen érintett meg bennünket, és úgy is van rendjén, hogy az ilyen jellegű találkozásaink alkalmával a Teológiai Intézetünk vezetősége hozzásegít ahhoz, hogy áhítatot tarthassunk. Az elegyítetlenül hirdetett Ige nyomán élő hit támad és akkor már vitézkedni lehet. Másképpen is nyilvánvaló, hogy küzdelemre vagy ünneplésre nem a bizonytalanul szóló trombiták s nem a repedt harangok hangja serkenti a népet, hanem az Isten Igéjének hallgatása, megtartása és továbbmondása.

Midőn ajkaink beszéde az Úr beszédét tükrözi, a hegyek és a hely is megmozdul alattunk! Tehát szüntelenül kérjük és kívánjuk, hogy éljen bennünk a Krisztus. Nélküle semmi érdemlegeset nem mondhatunk, nem írhatunk és még ’véletlenül’ sem cselekedhetjük az Írás szerinti jót, amivel a tömérdek gonosztságot kell győzzük.

Nékem ma az is tisztem, hogy a győzelem céljából bátorítsuk egymást a bemutatásra szánt, a kezünkben lévő egyértelmű igemagyarázatok egyikének (Ef 6,13–17) alapján:

’Isten fegyvereinek a felvétele minden keresztyén emberre egyaránt kötelező. Nincsenek kivételként az erős fegyverforgatók és a gyöngye alkalmatlanok. A parancs egyetemes: *vegyétek föl az Istennek minden fegyverét*. Az Úr Jézus hadseregében mindenki alkalmas a fegyverfogásra: a nők éppúgy, mint a férfiak; a gyermekek éppúgy, mint a felnőttek; a betegek éppúgy, mint az egészségesek; az aggastyánok éppúgy, mint az erejük teljében lévő ifjak. Ha tehát az Ige megérintette lelkünket, akkor ne keressünk indokot arra, hogy kitérjünk előle.’⁴

Érintetteként és az Igét szeretők nevében illik hozzánk, hogy az ismertetés rendjén először szívbéli köszönetet mondjunk ezért a természetért, amely a háládatosság saját gyümölcsének tekinthető, és amelyet a szerző önzetlenül tesz az Úr Jézus lábaihoz.

Ma aranynál és ezüstnél értékesebb könyvet, egy prédikációs kötetet mutathatunk be az Igét éhezők és szomjúhozók, valamint az időskor titkai felől érdeklődők számára.

³ Az itt közzétett szövegváltozat a 2011. november 20-án elhangzott könyvismertetés rövidített változata.

⁴ Tőkés István: *IGE-hirdetés*, 182.

Ajándékba kaptunk egy olyan tanításokkal ékes tárházat, amelynek birtokában – lelki értelem szerint – ismételten méltóvá válhat a régi kincses nevéhez Kolozsvár, főleg, hogyha él vele a város el nem vándorolt népe.

A borítón⁵ a Farkas utcai templom szószékét láthatjuk, amely nemcsak pompás kleonódium, hanem az isteni igazság hirdetésének a szimbóluma; és képletesen erről a katedrálról ajánljuk ezt a művet a hitben járó és kereső nemzedékeknek, olvasásra és hallásra is, mert a prédikált Ige az örök élet beszédét, az egy szükséges dolgot jeleníti meg.

Dr. Tócs István professzor úrnak (tisztességgel és szeretettel nevezhetem őt Tócs István apánknak, feleségemmel együtt emlékezve most az üldöztetéseink éveire, amikor ő felvállalt minket, nem is beszélve a Romániai Református Egyház törvényességének a védelméről) nemcsak a földi éveinek száma, hanem a kegyelmi ajándékai szerint is több adatott. Küldetéses prédikátorként – emberemlékezet óta – példamutatóan szolgál és tesz bizonyosságot a fiatalokat is megszégyenítő buzgósággal. Ha valaki, akkor ő igazán tudja, hogy Jézus Krisztusnak az a jó vitéze, aki hiszi és tudja, hogy nem fut hiába.

Szinte hallom a válaszát: *csak a kötelességemet tettem, az pedig nem érdem...* Ám legyen úgy, professor úr, és bárcsak Erdély-szerzte azért perelnék egymással, hogy az előírt minimum fölött miként munkálkodhatnánk jóval derekasabban az Anyaszentegyház megújulásán, azon, hogy lelkipásztori eskünk alapján vagy konfirmációi fogadalmunkból eredően miként válhatunk evangélium szerinti sóvá a mai társadalom megízésítésére.

A bizalmas tanácskozásokra pedig – a professor úrral is gyakran folytatott elemző beszélgetésekre gondolok – továbbra is nagy szüksége van az atyáknak és fiaknak, hogy a drága népegyházi örökségünk ne jusson önkényes szellemű vallásos kísérletezések harmincadjárára.

A műhelymunkán túl a tisztánlátáshoz éppen a prédikáció segít, mint olyan eszköz, amellyel Szentlélek Istenenünk arra indít, hogy meghallgatása után elcsendesedjünk,

meghajoljunk, és azután összehajolva azt kérdezzük: mit cselekedjünk? A sátán és a bűn elleni harcban hogyan legyünk erősek? Egyházunk szorványgondozásában mire kell odafigyelni és meddig tart a felelősségünk az eltávozó hívek lelkigondozásában? A mai időszakban hol húzódik az egyház autonómiája és az állami felügyelet közötti határ az engedelmesség dolgában?

Országos gondunk az is, hogy miképpen őrizzük és alakítsuk a kisebbségi magyar élet létformáját.⁶ Vagy hogyan viszonyuljunk azokhoz az állampolgárokhoz, akik rárontanak a sa-

⁵ A borítólapon a kolozsvári Farkas utcai református templom szószékéről és templombelső részletéről, valamint a szerzőről készült fotók Mezei Katalin munkái.

⁶ László Dezső szerint a kisebbségi élet legnagyobb teherételt a pesszimista felfogásuk képezik. Ld. *A kisebbségi élet ajándékai. Publicisztikai írások, tanulmányok 1929–1940.* Összeállította, a bevezető tanulmányt és a jegyzeteket írta Cseke Péter. Minerva Művelődési Egyesület, Kolozsvár 1997, 92.

ját nemzetükre? Miképpen viselkedjünk egyházi és polgári választások alkalmával? Egyetemes keresztyén ügyekben, iskolai oktatás dolgában, az elvilágiasodás elleni küzdelemben hogyan fogjunk össze?

Ezekkel a kérdésekkel naponta szembesülünk, és ha egy akarattal vállaljuk a keskeny úton való járást, számunkra megkerülhetetlen a pünkösdi történet (ApCsel 2,1–4) személyes értelmezése, az üzenet átélése a jelenvaló világ környezetében. Erre nézve ezt olvassuk az *IGE-hirdetésben*:

’Fájdalom szorítja össze szívünket, ha arra gondolunk, hogy Krisztus gyermekei nincsenek mindenkor egy akarattal együtt. Nem az a baj, hogy egyiket reformátusnak hívják, s a másikat római katolikusnak, egyiket evangélikusnak, a másikat görögkeletinek. Az igazi baj az, hogy a különféle felekezetű Krisztusfiak sokszor ellenségei egymásnak. Olyanok, mint a rossz testvérek, akik egymásra féltékenyek, egymásról gonoszul beszélnek, egymást kiátkozzák. Udvariasságból takargatni szoktuk ugyan az egy akarat hiányát, de pünkösdi napja a maga pusztá naptári jelenlétével is figyelmeztet: hiányzik az egy akarat. A kívülálló jórészt azért nem veszik komolyan a pünkösdi ünneplésünket, mert látják, hogy míg szavakkal egy akaratról beszélünk, gyakorlatban ellentétes emberi akarárok feszülnek egymással szembe. Ha pedig egy lépéssel még közelebb jutunk önmagunkhoz, ismét csak kérdeznünk kell: hogy egy akaraton vagyunk-e legalább saját felekezetünk körén belül?

Az egy akarat nem vonja maga után azt, hogy ne lehetnének véleményeltérések, sőt ellentétek a hívők között. De mindenképpen maga után vonja, hogy a kölcsönös testvéri szeretet légkörében Istennek az akaratát kell keresni, az egyetlen életerős és ígéretteljes akaratot.⁷

Ahhoz, hogy inkább Isten akaratának engedelmeskedjünk, mint embereknek, elmentmondást nem tűrő parancsolatokat kell követnünk úgy, mint az Igének az alkalmas és alkalmatlan időkben való hirdetését (2Tim 4,2). Ezeknek az előállásoknak a története pedig, a saját parányi életünket is beleértve, magának a Keresztyén Anyaszentegyháznak a története. Csak az tudja igazán mérlegelni az iménti páli felszólítás súlyát, akit valaha is eltiltottak a prédikálástól és büszkéek vagyunk, hogy Tőkés István lelkipásztor az ’ahogy lehet’ körülményei között szembeszállt a csaeszeszkánus hatalommal.

A történelem Urától pedig nemcsak a múlt, hanem immáron a jövő felől is szeretnénk kérdezősködni. Nem a mostani népszámlálás adatainak a következményeit illetően tudakozódunk. Bennünket az egyház népének a sorsa érdekel.

Ézsaiás 45,11 szerint a mi istenfélelemmel feltett kérdésünkre így válaszol az Úr, Izraelnek Szentje és Teremtője: *Kérdezzétek meg a jövőndőt tőlem, fiaimat és kezeim munkáját csak bizsátok réám!*

’A jövőndőt nézhetjük reménységgel vagy lemondással, bátorsággal vagy félelemmel, vidáman vagy szomorúan, de mindenképpen bizonyos marad, hogy abba nem tekinthetünk bele: sem a magunkéba, sem gyermekeinkébe, sem más hozzátartozóinkéba.

Ha azonban ennyire titokzatos a holnap, akkor mélységesen elesett helyzete van Krisztus gyermekeinek. Nem tudni semmit? Csupán merő homály, sötétség és titokzatosság? Ennél még a csalóka álmok is szebbek és jobbak. De nem, és új-

⁷ Tőkés István: *IGE-hirdetés*, 279.

ra csak nem. Az Ige nem állít ilyen üresség elé. Ellenkezőleg: *Kérdezzétek meg a jövődőt tőlem*, halljuk az üzenetből. Igen, mi az Úrra nézünk és tőle kérdezzük meg a jövődőt, közelebről az elkövetkező esztendő. Az Úr, az én személyes Uram pedig válaszol: minden jövődőtökben ott vagyok én, jelen vagyok én. Én veletek vagyok, és el nem hagylok titeket. Én vagyok utaitoknak kezdete és vége. Én leszek veletek, ha gyógyító orvos keze könnyít szenvedésedeken. Én leszek veletek, ha a temető felé vezetne utatok. Én leszek veletek álmatlan éjszakákon, bánatos napokon. De ugyancsak én leszek veletek, amikor a természet szépségeit csodáljátok vagy lakodalmas házaknál és más családi ünnepeken örvendeztek.⁸

Igen, hisszük, hogy velünk az Isten, és az áldást hordozó és osztó tudós szerzővel is, a Szcenzi Molnár Albert szójárása szerinti istenes vénemberrel.

Huszonöt évvel ezelőtt ki is gondolhatta volna, hogy a hajdani száműzetés helyén ma együtt örvendezünk az akadémiái gyülekezet és a család közösségében? Hatalmas meghagyással kérünk mindenkit, hogy buzgón imádkozzunk az igehirdetőkért, a miszsió ügyéért, az igehirdetés fenntartásáért, mert nemcsak kenyérrel el az ember...

Hangozzék ismét a Mt 7,7–11 versei alapján prédikált Ige az imádság szükségességéről és meghallgatásról. Az Úr Jézus hármás felhívását köti a szívünkre a prédikátor: kérjétek, keressetek és zörgessetek!

‘Isten útjai nem a mi útjaink, s az ő gondolatai nem a mi gondolataink. Né-melykor emberi értelemben is bearanyozza gyermeki bizodalmunkat a meghall-gatás ajándéka. Máskor hetekig, hónapokig, sőt esztendőig várni kell. Újra máskor az a benyomásunk, hogy az ajtó bezáródott előttünk. Ha azonban az imádsághoz szükséges rendületlen gyermeki bizodalmat szívünkben hordozzuk, akkor minden körülmények között hisszük és valljuk az Ige üzenetét: Kérjétek és adatik néktek; keressetek és találtok; zörgessetek és megnyitattik. Magánosan

⁸ Tőkés István: *IGE-hirdetés*, 93.

és közösségben egyaránt mindent, kivétel nélkül mindent kérhetünk, amire tesztünknek, lelkünknek szüksége van és minden megadatik nekünk, ami a mennyei Atya akarata szerint jót jelent számunkra.⁹

Isten akaratára végezetül ámennel válaszolva, berekesztjük az ismertetést. Úgy véljük, hogy ezzel a négy szemelvénnel tartalmas ízelítőt kínáltunk a 456 oldalas prédikációs kötet tanításából, eleven buzdításából.

Hermán Mostert János⁹

A könyvbemutatót követően a 95. életévét betöltött d. dr. Tőkés István nyugalmazott teológiai professzor rövid és bámulatosan világos gondolatvezetésű választ és köszönetet mondott a hallgatóság-nak.

Az alkalmat családi hangulatú közös vacsora zárta a Kolozsvári Protestáns Teológia konvik-tusán.

**Szerkesztette
Adorjáni Zoltán**

⁹ Tőkés István: *IGE-hirdetés*, 453.